

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΡΔΙΑΣ Ο καθηγητής Δ.Θ. Κρεμασινός γράφει για την καρδιακή ανεπάρκεια **ΣΕΛ. 46**

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Πώς να στηρίξει κανείς κάποιον που πενθεί **ΣΕΛ. 44-45**

Υγεία

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ ΜΑΡΘΑ ΚΑΪΤΑΝΙΔΗ

Πώς βγαίνουν εκτός μάχης τα αντιβιοτικά

Τον περασμένο αιώνα – στις αρχές της δεκαετίας του '60 – οι γιατροί πρόσθεσαν στη φαρέτρα τους ένα νέο αντιβιοτικό, με τη δραστική ουσία αμπικιλίνη. Όμως, νέα μελέτη δείχνει ότι το ισχυρό – όπως πίστευαν εκείνη την εποχή – όπλο κατά των βακτηρίων είχε αποδυναμωθεί πριν καν ξεκινήσει να το συνταγογραφεί η ιατρική κοινότητα.

Από τότε έως και σήμερα η αμπικιλίνη (ευρέως φάσματος ημισυνθετική πενικιλίνη) βρίσκεται στην «πρώτη γραμμή» για την αντιμετώπιση σοβαρών λοιμώξεων, μεταξύ των οποίων της ουροδόχου κύστης και των αφτιών. Επιπλέον, οι γιατροί την προτείνουν σε περιπτώσεις πνευμονίας ή γονόρροιας.

Ωστόσο, η αντίσταση των μικροβίων στο συγκεκριμένο αντιβιοτικό είχε ήδη ξεκινήσει από τη δεκαετία του '50 εξαιτίας της κατάχρησής του στην κτηνοτροφία τόσο στη Βόρεια Αμερική όσο και στην Ευρώπη.

Σημειωτέον ότι, σύμφωνα με τους ερευνητές του Ινστιτούτου Παστέρ στο Παρίσι, η αμπικιλίνη έλαβε το πράσινο φως για ανθρώπινη χρήση το 1961, δηλαδή περίπου μία δεκαετία μετά.

«Τα ευρήματά μας δείχνουν ότι τα υπολείμματα αντιβιοτικών σε περιβάλλοντα όπως οι φάρμες – δηλαδή στις καλλιέργειες, στα λύματα και στην κοπριά – έχουν σοβαρότερες επιπτώσεις στη βακτηριακή αντοχή απ' ό,τι πιστεύαμε» σημειώνει ο υπεύθυνος της μελέτης και ερευνητής του Ινστιτούτου Dr François-Xavier Weill.

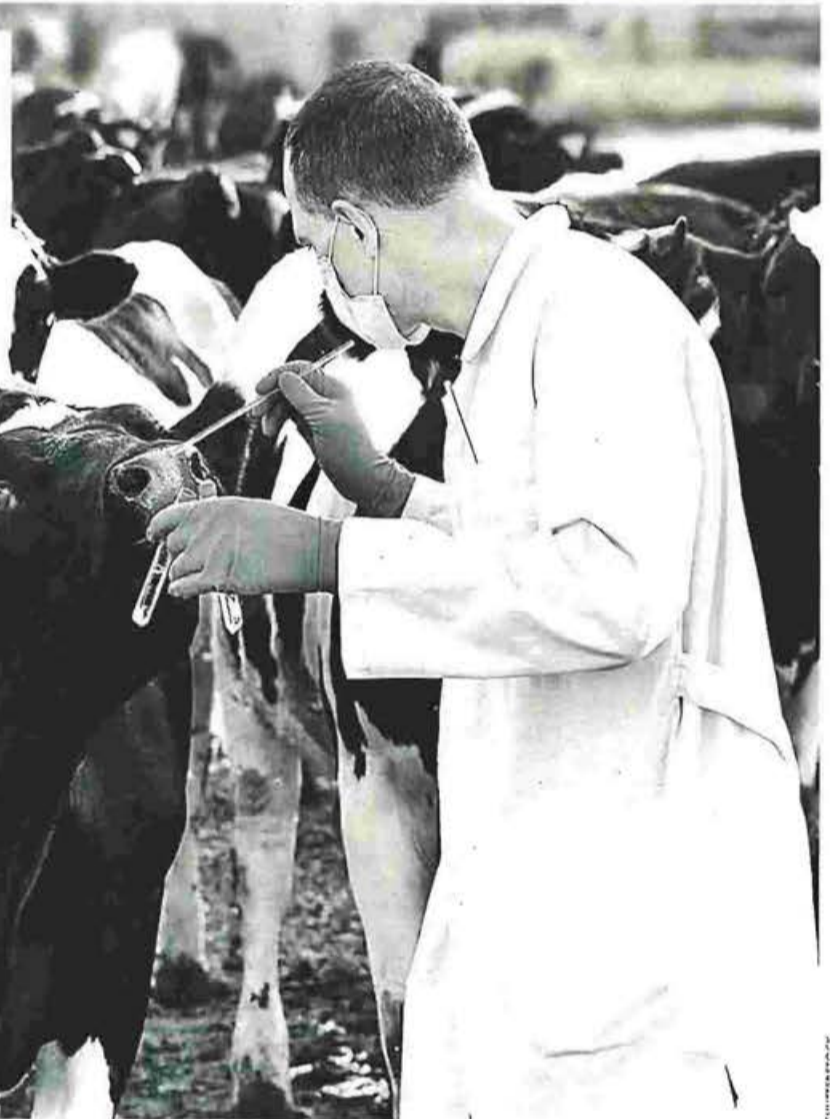
Η κατάχρησή τους στην κτηνοτροφία ενισχύει την αντίσταση των μικροβίων

Υπενθυμίζεται ότι τα τελευταία χρόνια η επιστημονική κοινότητα κρούει τον κώδωνα του κινδύνου καθώς μέρα με τη μέρα διαπιστώνεται ότι ολοένα και περισσότερα βακτήρια, που ευθύνονται για σοβαρές και απειλητικές λοιμώξεις, έχουν αναπτύξει ισχυρή αντίσταση σε μια μακρά λίστα αντιβιοτικών – μεταξύ των οποίων και η αμπικιλίνη.

Η κατάσταση αυτή προκαλεί ιδιαίτερη ανησυχία, με τα στατιστικά δεδομένα να περιγράφουν ένα ζοφερό μέλλον. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, οι θάνατοι παγκοσμίως θα ξεπεράσουν τα 10 εκατομμύρια το 2050 – από 700.000 που καταγράφονται κατά μέσο όρο ετησίως.

Δεδομένων των συνθηκών, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας προειδοποίησε πρόσφατα για τις αρνητικές επιπτώσεις που επιφέρει η κατάχρηση αντιβιοτικών (και) στα ζώα εκμετάλλευσης.

Υπογραμμίζεται ότι η χορήγηση αντιβιοτικών φαρμάκων στα ζώα εκτροφής γίνεται όχι μόνον όταν είναι άρρωστα, αλλά και όταν είναι υγιή (ως προληπτικό μέτρο). Συνεπώς, η ευρεία χρήση των αντιβιοτικών παραγόντων στην κτηνοτροφία, σε ποσότητες πολύ μεγαλύτερες απ' ό,τι αντιστοιχούν στους ανθρώπους, ευνοεί την εξάπλωση ανθεκτικών βακτηρίων και απειλεί να καταστήσει άχρηστα τα αντιβιοτικά.

Επαναξιολόγηση

Και παρόλο που οι επιστήμονες της ίδιας έρευνας που δημοσιεύτηκε στην ιατρική επιθεώρηση «The Lancet Infectious Diseases» παραδέχονται ότι από τα δεδομένα που επεξεργάστηκαν δεν ήταν δυνατόν να καταγραφεί απόλυτα ο μηχανισμός αιτίας και αιτιατού, εντούτοις φαίνεται ότι η χρήση της πενικιλίνης στην κτηνοτροφία ξεκλείδωσε τον μηχανισμό αντίστασης των παθογόνων σε αυτήν, και μάλιστα χρόνια πριν ξεκινήσει η συνταγογράφηση στους ανθρώπους.

«Είναι άμεση η ανάγκη επαναξιολόγησης της χρήσης αντιβιοτικών στην κτηνοτροφία, δεδομένου ότι τα βακτήρια δεν γνωρίζουν σύνορα και όρια» σημειώνει ο Dr Weill.

«Πλέον θα πρέπει να υπάρχει λεπτομερής παρακολούθηση του θέματος, καταγράφοντας τη μικροβιακή αντοχή στα αντιβιοτικά τόσο στους ανθρώπους όσο και στα ζώα».

Όπως, μάλιστα, σημειώνεται στα συμπεράσματα της ίδιας μελέτης, η χρήση αντιβιοτικών ως αυξητικός παράγοντας στα ζώα έχει απαγορευτεί στην Ευρώπη, χωρίς να έχει προκληθεί καμία επίπτωση στην κτηνοτροφία γενικότερα.

Δεν ισχύει όμως το ίδιο «σε χώρες με χαμηλά και μεσαία εισοδήματα και σε οικονομίες που βρίσκονται σε τροχιά ανάπτυξης, με τη μεγαλύτερη χρήση αντιβιοτικών να παρατηρείται στις ιχθυοκαλλιέργειες και στην καλλιέργεια οστρακοειδών», προσθέτει η Sandra Van Ruyvelde, επιστημονική συνεργάτρια του Ινστιτούτου Τροπικής Ιατρικής στην Αμβέρσα, στο Βέλγιο.